

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นเพื่อการสอน
วิชาท้องถิ่นของเรา 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดอุดรธานี

ชื่อผู้เขียน นายศิริโรตม์ คำด้วง

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.รัชนิกร	ทองสุขดี	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ พัฒนา	จันทนา	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ พนิดา	สินสุวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพและปัญหาการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นเพื่อการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 2) ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นเพื่อการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และ 3) ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งวิทยาการและบุคคลที่เป็นแหล่งวิทยาการต่อการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่น เพื่อการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 75 คน กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งวิทยาการ และบุคคลที่เป็นแหล่งวิทยาการในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 2 ชุด ได้แก่แบบสอบถามครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 มีค่าความเชื่อมั่น .934 และแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งวิทยาการและบุคคลที่เป็นแหล่งวิทยาการ มีค่าความเชื่อมั่น .927 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นชาย มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอุดรธานี มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกสังคมศึกษาและสอน 21-25 คาบต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่นอกเหนือจากการสอนหลายหน้าที่ และสอนหลายวิชา มีประสบการณ์การสอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 น้อย ส่วนใหญ่ไม่เคยอบรมการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นเพื่อการสอน และครูผู้สอนทั้งหมดจึงต้องการเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

1.2 เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งวิทยาการและบุคคลที่เป็นแหล่งวิทยาการ ส่วนใหญ่เป็นชาย การศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี ในรอบปีที่ผ่านมาให้บริการแก่สถานศึกษา 7-8 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ไม่ได้รับค่าตอบแทน

2. สภาพการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่น

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นประเภทบุคคล (ค่าเฉลี่ย 0.69) ประเภทสถานที่และองค์การ (ค่าเฉลี่ย 0.78) ประเภททรัพยากรธรรมชาติ (ค่าเฉลี่ย 0.85) และประเภทสังคมวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 1.18) อยู่ในระดับน้อย

3. ลักษณะการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นในและนอกสถานศึกษา

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นในสถานศึกษา ในลักษณะการเชิญตำราวิจัย มาบรรยายเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพเสียดัด ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาชุมชน และนิมนต์พระมาบวชเกี่ยวกับหลักการดำเนินชีวิต ในขณะที่เดียวกัน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นนอกสถานศึกษาในลักษณะพาไปชมและเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีและเทศกาลของท้องถิ่น

4. จุดประสงค์และขั้นตอนการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่น

ครูผู้สอนมีจุดประสงค์ในการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่น เพื่อให้ให้นักเรียนสนใจบทเรียน ทำให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้งจากการได้รับประสบการณ์ตรง และสร้างความผูกพันกับท้องถิ่น โดยมีการพิจารณาเลือกใช้แหล่งวิทยาการจากการศึกษาหลักสูตร สืบค้นแหล่งวิทยาการวางแผนและทำโครงการเสนอผู้บริหาร ครูผู้สอนใช้การบรรยาย โดยใช้เวลา 15-30 นาที เอกสารที่ได้จากแหล่งวิทยาการ ตลอดจนมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามประเพณีร่วมกับชุมชนและให้นักเรียนทำแบบทดสอบพร้อมกับสรุปและประเมินผลร่วมกับนักเรียน

5. ปัญหาการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่น

- 5.1 ครูผู้สอนและครูในหมวดวิชาไม่มีเวลาในการสำรวจแหล่งวิทยากรเพราะมีหน้าที่รับผิดชอบงานสอนมาก
- 5.2 นักเรียนไม่มีปัจจัยในการไปศึกษานอกสถานที่และขาดทักษะในการสัมภาษณ์บุคคล
- 5.3 ผู้บริหารไม่สนับสนุนงบประมาณในการไปทัศนศึกษานอกสถานที่ และงบประมาณเป็นคำตอบแทนแหล่งวิทยากรที่มาบรรยายหรือสาธิต
- 5.4 แหล่งวิทยากรอยู่ห่างไกลและวิทยากรไม่สะดวกในการเดินทางมาบรรยายหรือสาธิตในสถานศึกษา

6. ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่น

ครูผู้สอนเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่นเพื่อการสอน วิชาท้องถิ่นของเรา 1 ที่ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งเป็นการเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และทำให้นักเรียนเกิดความรักและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นมากขึ้น

7. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งวิทยากรและบุคคลที่เป็นแหล่งวิทยากรต่อการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่นเพื่อการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1

เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งวิทยากรและบุคคลที่เป็นแหล่งวิทยากรเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อประโยชน์ของการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่นที่จะทำให้นักเรียนเกิดความรักความผูกพันกับท้องถิ่นเข้าใจและรู้จักสภาพของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ส่งเสริมความใกล้ชิดระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและทำให้แหล่งวิทยากรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

ข้อเสนอแนะ

- 1 ครูผู้สอนควรใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2 ผู้บริหารควรสนับสนุนด้านงบประมาณ สำหรับครูผู้สอนในการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่น
- 3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่น ให้กับครูผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1
- 4 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน วิชาท้องถิ่นของเรา 1 ที่ใช้และไม่ใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่น

Thesis Title	Situations and Problems of Local Resource Utilization for Teaching "Our Local Community 1", Mathayom Suksa 1, Uttaradit Province		
Author	Mr. Sirot Kumduang		
M.Ed	Teaching Social Studies		
Examining Committee	Lect. Dr. Ratchaneekorn	Tongsookdee	Chairperson
	Assoc. Prof. Patthana	Jantana	Member
	Assoc.Prof. Panida	Sinsuwan	Member

Abstract

The purpose of this research were to (1) study the situation and problems of local resource utilization in teaching "Our local Community 1" Mathayom Suksa 1, Uttaradit, (2) examine the teachers' opinion on local resource utilization in teaching "Our Local Community 1," and (3)examine the opinion of local resource officers and local resource persons on local resource utilization in teaching "Our Local Community 1."

The population consisted of 75 teachers of "Our Local Community 1." in all secondary schools in Uttaradit. The sampling consisted of 36 local resource officers and local resource persons in the community.

Data were collected using two different questionnaires; one for teachers and the other for local resource officers and local resource persons. The reliability coefficiency of the two questionnaires were .934 and .927 respectively. The results were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The following general conclusions were formulated :

1. Personal data

1.1 Majority of teachers were male, Uttaradit residents, and aged between 41-50 years old. They received Bachelor's degree in Social Studies and had taught several subjects between 21-25 periods per weeks. Moreover, the teachers had other assigned responsibilities and duties. They indicated that they had less experience in teaching "Our Local Community 1" and only a few had participated in any form of training, workshop, or seminar on teaching the course.

1.2 Majority of local resource officers and local resource persons were male, had received Bachelor's degree, were aged between 41-50 years old, and had between 11-15 years of working experience. They had provided services to schools between 7-8 times in the past year.

2. Situation in local resource utilization

Overall, teachers utilized all four types of local resources at low level, i.e., persons ($\mu = 0.69$), places and organization ($\mu = 0.78$), natural local resources ($\mu = 0.85$), and social and cultural resources ($\mu = 1.18$),

3. Local resource utilization in and outside the school

Most teachers had invited guest speakers such as the local police and monks to speak to their class and likewise, most teachers had asked their students to participate in social and cultural events in their community.

4. Objectives and steps for local resource utilization

Objectives for local resource utilization were to make classroom lessons more interesting to students, provide them with a

direct exposure to the community, encourage their active involvement, and to build a positive relationship with their community. Teachers used the curriculum as a guideline to survey and select the available local resources. Also, the teachers combined their lectures with the materials obtained from different local sources in teaching the course. Students were required to participate in various local activities and were graded for their participation. At the end, both the teachers and the students discussed about their experiences and made some conclusions and recommendations as part of evaluating the course.

5. Problems in local resource utilization

5.1 "Our Local Community 1" teachers and other Social Studies teachers had less time for lesson preparation because of their teaching load and other assigned responsibilities. They also received no assistance from their colleagues.

5.2 Students lacked financial support for field trips and they had no skills to conduct interviews with local resource officers and local resource persons.

5.3 Administrators provided no funds for field trips or to invite guest speakers.

5.4 Local resources were too far from schools and guest speakers had some difficulties in getting transportation.

6. Teachers' opinion for local resource utilization

Overall, the majority of teachers strongly agreed with local resource utilization in teaching "Our Local community 1" since it would provide students with first hand experience and a direct

exposure to the community, positive attitude for the course, and also encourage them to love and care for their own local community.

7. Local resource officers and local resource persons' opinion in local resource utilization

Overall, the majority of local resource officers and local resource persons strongly agreed with local resource utilization in teaching "Our Local Community 1" since it would benefit the students. Students would have more understanding and knowledge about their own local community. Additionally, it would facilitate the schools to build a better community relationship.

Based on the conclusions, the following are recommended :

1. Teachers should plan and use more local resources in teaching "Our Local Community 1" in their schools.

2. Administrators should give more financial support to teachers for local resource utilization.

3. Regular training, workshops, or seminars on local resource utilization in teaching "Our Local Community 1" should be provided to all Social Studies teachers and especially to those who teach the course.

4. A further research study should be conducted to compare the learning achievement of students who receive instruction on "Our Local Community 1" course using local resources and those who receive instruction on the same course without utilizing the local resources.